

4. Zimska nadzemeljska kolera-ba. Imenuje se tudi zimska velikanska kole-raba, kajti jabolka naredi na dobrem svetu, ki so pri pravem obdelovanju 8 do 10 kilogramov težke. Presadi se šele koncem julija ali pri-četkom avgusta. Ker velja o njenem pridelo-vanju sicer popolnoma vse isto, kar smo o zim-skem vohrovu povedali, nočemo o tem še dalje govoriti. Najboljša vrsta je Mauthner-jev Go-liath. 20 gramov semena stane 45 kr.

Ako bi se v okolici Novega Mesta pridelovanja teh rastlin poprijeli, vstreženo bi bilo pridelovalcem, ka-teri bi za nje lep denar stržili, vstre-ženo bilo bi pa tudi meščanom. Torej koj na delo brez odlašanja!

Potres na Kranjskem.

Hud, skoro obupen udarec je zadel v preteklih dneh kranjsko deželo ter sploh vso Slovenijo, zlasti pa njeno srce — belo Ljubljano. Velikonočno ne-deljo, 14. aprila zvečer nekako ob $\frac{1}{4}$ 12 se je zemlja silovito stresla. Potres se je čutil od Flo-rence na Laškem do Dunaja in od Inomosta do Ogerskega. Najhujše je bilo pa na Kranjskem in sicer v ljubljanskem, kamniškem in litijskem okrajnem glavarstvu. Prvi sunek je bil tako močan, da se je vse zazibalo. Po nekod se je skoro celo minuto neprestano treslo. Do jutra se je potres še mnogokrat ponovil, v nekaterih krajih celo nad 30-krat in sicer z večjo ali manjšo silo. Poslej so se čutili nad teden dni manjši potresi vsak dan, zlasti po noči, in v Ljubljani še sedaj zemlja ne miruje.

Grozni so nasledki te šibe božje. Mraz mora spreleteti človeka, ko čita dopise iz raznih krajev, kako se je zemlja tresla, kako je vse trepetalo in ječalo, kakor bi bili imeli ljudje nekak predokus sodnega dne, ko vidi, koliko škodo je trpela naša domovina.

Po hišah je nastala takoj po prvem najhujšem sunku čudna zmešnjava. Vse orodje je jelo po-skakovati, vrata in okna so šklepetala, z miz in omar so padale knjige in druge slične stvari, pod zemljo se je čutilo votlo bobnenje, stenske ure so se po nekod ustavile, stropi so se udirali, dimniki padali na tla, stene pokale, živina tulila i t. d. Vse je planilo po koncu in hitelo na plano v strahu, da jih razvaline ne posujejo. Prvo noč so ljudje prebdeli in premolili pod milim nebom. Na stotine ljudi je klečalo na tresoči se zemlji in prosilo Boga, naj prizanese z nadaljnjimi udarci. Velikonočni po-nedeljek se je služba božja opravljala v Ljubljani in na Gorenjskem na prav mnogih krajih pod milim nebom, ker v cerkve ni bilo varno stopiti; dobile so namreč velike razpoke.

Najhuje so prizadeti kraji, ki leže med Šmarijo, Kamnikom in Loko, med temi je trpela največ Ljubljana, ki je skoro porušena. Ni je skoro hiše v mestu, ki je ostala nepoškodovana. Nekatere so tako razpokane, da jih bo treba do tal podreti in iznova zidati, največ pa je takih, ki bodo morale biti do dobra popravljene in zvezane, predno se bo moglo zopet v njih stanovati. Zelo veliko škodo imajo tudi ljubljanske cerkve; le šenklaška cerkev in nova cerkev Jezusovega srca sta ostali brez večjih razpok; druge pa so vse zaprte in tako ostane, dokler se ne popravijo. Trnovski, eden šentjakobskih in eden frančiškanskih zvonikov so hudo razpokani, da se bodo dali težko še popraviti. Slikarije v frančiškanski cerkvi so uničene, samo-stan pa tudi zlasti zgoraj skoro popolno razdejan. Mnoge ulice so zaprte zaradi nevarnosti, ki žuga; še vedno namreč padajo dimniki in opeka s streh. Nekatere stene so morali s kolmi podpreti, da ne padejo po strani, ker marsikaka hiša se vidi na vnanje sicer še precej ohranjena, a v notranjem je vsa razsuta.

Redka je sedaj v Ljubljani hiša, v kateri še ljudje stanujejo. Zelo veliko se jih je preselilo v druga mesta, kjer ni toliko nevarnosti. Večina njih stanuje v lesenih barakah, katere so postavili na javnih trgih in v okolici. Nekaj stotin ljudi prenočuje na kolodvoru v železniških vozeh, drugi pa pod kozolci, v svislih, skednjih in drugod, kjer je količjak strehe. Prve noči so nekateri dobili zavetje v pokritih vozeh; v „Zvezdo“ ali na druge odprte kraje so znosili svoje postelje ali vsaj slamnice in tam čez noč počivali, kolikor se je dalo. Sv. maše so se opravljale v „Zvezdi,“ na trgu cesarja Fran Jožefa in v mali kapelici blizu nove vojašnice. Na tisoče in tisoče ljudi se je udeleževalo cerkvenih slovesnostij; sploh se je te dni v Ljubljani toliko molilo, kakor ne že kmalu.

Hrano dobivajo ubogi ponesrečenci od drugod zastonj. Z Dunaja prihaja dan na dan živeža, že kuhanega, za par tisoč ljudi; več sto ljudi pre-življa kranjska hranilnica in drugi dobrodelni zavodi. Sploh se kaže te dni v Ljubljani ljubezen do bliž-njega v vsej svoji lepoti in požrtvovalnosti!

Vse ljubljanske šole so zaprte, deloma ker so šolska poslopja poškodovana, deloma ker ne more mladina od drugod sedaj v Ljubljani stano-vati. Doklej bodo šole zaprte, se še nič ne ve.

Na deželi so najbolj poškodovane vasi, ki leže od Ljubljane do Kamnika, zlasti pa Vodice, kjer je kakih 30 hiš popolno pokončanih, med njimi tudi farna cerkev, župnišče, kapelanija in šola. Zelo poškodovane so cerkve na Ježici, na Črnučah, ki je bila še le pred petnajst leti sezi-dana, na Holmcu, v Komendi, v Dobu, pri Mariji devici v Polju in mnogo podružnic. Nekatere bo najbrže treba do tal podreti in iznova sezidati.

V Mengšu se je porušil veliki oltar; v Kamniku je precej razpokan stolp farne cerkve; druge cerkve v mestu niso posebno poškodovane. Zelo je razdejana tudi tovarna za papir v Vevčah, kjer je več stotisoč goldinarjev škode in je vprašanje, se bo-li še pozidala ali ne. Na Črnučah je med potresom zyonik telebal ob cerkev s tako silo, da so zvonovi sami zvonili. V Cerkljah so se zvonovi petkrat sami oglasili, enako se je zgodilo tudi v nekaterih drugih krajih.

Grozen udarec je to za slovenski narod, ker škode je že doslej preračunjene do 5 milijonov, a vse vkupe znaša gotovo trikrat toliko. Pri vseh teh nezgodah je vsaj to dobro, da ni bilo več ljudij ubitih. Kolikor znano, je bilo v razvalinah podsutih ali pobitih od opeke trinajst oseb. Nekaj jih je tudi telesno poškodovanih. Doslej sta se tudi dva smrtno poškodovala v Ljubljani, en krovec, ki je streho prekrival in neki vojak, ki je barake delal. Nekateri ljudi je samega strahu zadela kap, v Loki pa so trije otroci bojda uprav zaradi tega umrli.

Nesreča, ki je zadela Kranjce, zlasti Ljubljance, vzbuja povsod odkritosrčno in globoko sočutje. Dan za dnevom dohajajo mnogi in obilni darovi. Presvetli cesar je daroval 15.000 gld., nekateri nadvojvode so dali več stotakov, nadvojvoda Evgen 3.000 gld. Tudi razni mestni zastopi so poslali svoje podpore n. pr. z Dunaja 5.000 gld., iz Prage 1.500 i t. d. Nabira se po vseh avstrijskih kronovinah v ta namen. Ljubljansko škofijstvo je razposlalo okrožnico vsem avstrijskim škofom, da priporoče svojim vernikom ponesrečene Kranjce v podporo. Finančni minister je dal 25.000 gld., državna zbornica je jednoglasno skenila, naj se po potresu ponesrečenim pomaga takoj in sicer z zdatnim darom, ker tu se gre za obstanek Ljubljane. Deželni odbor kranjski je dal 10.000 gld. za napravo barak in druge potrebe. Po raznih mestih se prirejajo koncerti in slične slavnosti v korist Ljubljani. Sploh smemo reči, da se posamne dežele in mesta avstrijska v dobroti kar kósajo med seboj. —

Odkod ta potres, ne ve nobeden kaj zanesljivo povedati. Pravijo, da se zemlja v notranjščini seseda in zato se že toliko dni vse ziblje. Močan potres na Dolenjskem je bil že v noči od ponedeljka do torka (8.—9. aprila); par dni pozneje so ga opetovano čutili na Belokranjskem; torej se zemlja maje pod nami že kake tri tedne. Pravijo, da se je na Gorenjskem pri Kranju Kriška gora za 14 črevljev posedla. Studenci so drugo jutro izvirali kalni; po nekod se je kazal pred potresom rdeč blisek, in nenavadno rdečkasta meglica je legla po potresu.

Grozen je potres sam na sebi, grozen utegne biti tudi v svojih nasledkih. Ne le pomanjkanje,

lakota ni druge nadloge žugajo, temveč tudi bolezni zaradi strahu, prehlada in pičle hrane. V vseh teh brezmejnih stiskah tolažiti nas mora zaupanje v božjo pomoč, ker tisti, ki ima moč, da zemljo trese, ima tudi oblast, da jo upokoji. To vedo verni Kranjci; zato romajo dan na dan na tisoče vkupe zbranih k Materi Božji na Dobrovo, na Goričico pri Domžalah in h kapelici Marije Device ob Martinovi cesti tik Ljubljane. Usmiljeni Bog usliši tisočere klice, ki se te dni dvigajo k nebesom!

Šibe potresa reši nas, o Gospod!

Kaj je novega po avstrijskem cesarstvu?

V Galiciji je jako živahno volilno gibanje. Kmetje so sklenili, da bodo poslej volili le iz kmečkega stanu poslance za deželni in državni zbor. Imajo sicer lep namen, pa ga bodo težko izvršili, ker so tako zadolženi, da so popolno v židovski oblasti.

V Nitri na Ogerskem je bila te dni v drugič volitev za ogersko zbornico. Zmagal je zopet vladni kandidat, a s prav neznatno večino in še to je dobil po skrajnem nasilstvu. Vse krivice, ki so se že zadnjič godile, so se tu iznova ponovile. A ravno to nasilstvo bo spravilo sedanjo vladujočo stranko ob vso veljavo. Nedavno je potoval papežev nuncij po Ogerskem, da se je na lastne oči poučil o ogerskih razmerah. Bojda je ministru, pri katerem je bil, naravnost rekel, da bo papež s svojim vplivom odločno nastopil zoper sedanjo vlado in njene načrte ter podpiral nemazarske narodnosti. To bo uničujoč udarec za sedanji politični tok na Ogerskem.

Kaj je novega po širokem svetu?

Na Laškem je zanimiv boj Crispija zoper oba bivša ministerska predsednika Rudinija in Giolittija, ki mu očitata vse mogoče pregrehe in krivice. Iz teh ostrih in hudih očitanj, katera drug drugemu mečejo v obraz, Lahi lahko spoznajo, kaki ljudje jim gospodarijo.

Mir med Kitajci in Japonci je že sklenjen. Pravijo, da bodo morali Kitajci plačati 660 milijonov mark. Zaradi tega se bo najbrže cena srebra zopet zvišala in židovski milijonarji bodo delali iznova ogromne dobičke.

Piše se nam:

Iz Novega Mesta. — Na osobni napad g. Antona Beleca, šestletnega predsednika okr. bolnišne blagajne za ljubljansko okolico v štev. 8. „Dol. Novic“ prosim sledeči odgovor vsprejeti blagovoliti.

V 6. štev. „Dol. Novic“ prša se „zakaj Franc Vidic ne dobi nobene bolnišne podpore in prosi pojasnilo v tej zadevi od kompetentne strani.“

Okrajna bolniška blagajna je na to uprašanje odgovorila mej drugim s sledečimi besedami „podpisana bolniška blagajna se je celo odločno za to potegovala potom okr. glavarstva, da bi se omejeni delavci zglasili blagajnim članom, in dalje — ako Fr. Vidic ni še dobil bolniško podporo, nij temu kriva podpisana okr. bolniška blagajna, ker mora čakati na razsodbo c. kr. okr. glavarstva v tej zadevi.

Po mojem mnenju je ta odgovor zadostoval popolnoma interesantom, ker je okr. bolniška blagajna ukrenila vse, kar je bila dolžna storiti že poprej.

Stavlja se prašanje, ali sem jaz postavno postopal, ali pa je bilo moje poročilo kot načelnika le prazen izgovor? Omenjati moram prvič: V smislu § 3. postave z dne 30. marca 1888. in § 2. B. blagajničnih pravil, nijso dolžni biti vsi gozdni delavci članom okr. bolniške blagajne. Drugič, je edino c. kr. okr. glavarstvo kompetentno v prvi vrsti razsoditi, ali je smatrati Fr. Vidica udom okr. bolniške blagajne v Novem mestu ali pa ne, ker je isti delavec gozdni in ker se je poškodba na hervatskem (Žumberškem) ozemlju zgodila.

Vsakdo, kateremu je postava količkaj znana, moral je na prvi hip uvideti, da ta slučaj je prepiren; da tega šestletni predsednik okr. bolniške blagajne za ljubljansko okolico g. Anton Belec ni razumel, pač jasno dokazuje, da za to ne zadostujejo leta, pač pamet in vsestransko poznavanje postave.

Tisti §§, katere g. A. Belec citira, zamorejo se uporabljati le v neprepirnem slučaju.

Žalostna prikazen je to, ako šestletni predsednik kake okr. blagajne v javnosti sodi o slučaju, katerega ne razume in si pri tem drzne načelniku druge okr. bolniške blagajne očitati v najrobotnejših izrazih nepoznanje postave. —

S takimi pojavi obsodi se sam najbolje, kajti ne zadostuje znati le brati in pisati, pač tudi razumeti vsebino pisanega.

V prihodnjem članku želim Vam bolj srečo in več takta.

S. pl. Sladović

še le 3-letni načelnik okr. bol. blag.

(Opomba uredništva.) S tem naj bo stvar končana! G. Belec gotovo ni nameraval žaliti g. pl. Sladoviča, a v zadnjem stavku dopisa se je nevkretno izrazil, da res doni zbadljivo.

Iz Loke pri Črnomlju. [Potres, občinska seja. — Tudi pri nas je bil po noči 14. aprila hud potres, tako da so okna šklepetala, ure se vstavile, in mnogi plahi iz postelj poskočili; vendar hvala Bogu! škode ni nobene povzročil. 15. aprila je bila ob 8. uri dopoludne občinska seja napovedana. Prišli smo vsi odborniki, le župan ni hotel priti ter s svojo odsotnostjo hotel sejo preprečiti. Rajši je v Črnomlju ostal, prepiral se s farani, kateri so ga pošteno obdelevali, da se nima v naše duhovne zaletavati, ker še naš faran ni. V seji je bilo enoglasno obsojeno nepremišljeno ravnanje župana, da se je dal premotiti prilizjenemu učitelju Šetini in dal svoj podpis in občinski pečat na prošnjo, zoper katero so vsi občani od prvega do zadnjega. Zato smo slovesno ugovarjali temu nasilstvu, kajti če bi župan sam svojevoljno vse smel storiti, čemu je potem 12 odbornikov? In zdaj pravi župan, da nas bo tožil. Naj le toži, mi ne damo svoje občine grditi in za prazen nič prodati. Da se nemir seje po naši občini in po celi fari, je kriv učitelj Šetina, kateremu ni dosti, da že leta v mestni občini

svoje kozolce prevračuje, se v naše kmetske občine ob vsaki priliki, posebno ob volitvah, vmešava, župane na svoje limanice lovi in ljudstvo vznemirja. Nam se čudno zdi, da smejo nekateri ljudje tako neslane burke vganjati, nasproti pa, če se kateri drug le gane in zine, da se to in to ne godi prav, mu že s kaznijo žugajo. To je menda pristno liberalno!

Iz Črnomlja. Od črnomeljskega županstva smo dobili ta-le popravek:

1. Neresnica je: Posestniku Skubicu vzeli so liberalni mestni očetje (vsled seje) bika. Res je, da se je bik moral vsled dveh ukazov velesl. dež. odbora vzeti; dotično poročilo v Ljubljano poslal je proti Skubicu preč. g. Janez Pristov, kaplan v Črnomlju.

2. Ni res: da je vzelo se bika Skubicu zato, ker je volil g. Tomo Zupana, nego edino po nalogu velesl. dež. odbora.

3. Ni res: Tako delajo gospodje, (katerim na čelu sta dva učitelja) če se jim kdo brezpogojno ne klanja. Res pa je, da je tako postopanje noložil deželni odbor. Dva učitelja nista na čelu „gospodom“, ker nimata in nista imela prav nič s tem opraviti.

4. Ni res, da vodi našo občino učitelj Šetina. Res pa je, da jo vodi I. svetovalec Andrej Lackner, kar je postavno. G. Šetina učitelj, kot mestni tajnik, stori le to, kar se mu odloči in nič v svojem imenu kot učitelj.

5. Ni res, da je Šetina hujskal ljudstvo in z zvijačo, grožnjami pridobival za Višnjakarja.

6. Res pa je, da je kot tajnik oskrbel redno uročitev glasovalnic in če ga je kdo kaj uprašal, dal mu je svet.

Na dopis iz Petrove vasi v šte. 8. blagovolite popraviti:

1. Ni res: da je učitelj Šetina sklical na tiho nedeljo vse župane črnomeljske fare, res pa je, da jih je sklicalo županstvo.

2. Ni res da jih je Šetina s svojim sladkim jezikom pregovoril k podpisu nekih papirjev, na katerih se hujska zoper naše dobre gg. kaplane.

Res je, da so občine podpisale prošnjo za preč. g. župnika, da bi se ne vpokojil.

Dotičnih prošenj ni pisal Šetina, nego jih je županstvo samo oskrbelo.

3. Ni res, da se Šetina ogreva za novega častnega meščana preč. g. župnika, ampak da se ogreva zanj celo mesto.

Opomba uredništva. Ker nočemo nikomur krivice delati, priobčimo ta „popravek“; naj ga naš g. dopisnik pojasni, ker županstvo se rabi tu v skrivnostnem pomenu. Nam se zdi, da znači istega, ki je njegov faktotum! S tem pa „popravek“ sam sebe uniči in osmeši!

Domače vesti.

(Imenovanje). Gospod Krese imenovan je definitivnim in g. baron Apfaltrern prov. vladnim koncipistom v Novem mestu.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu marcu je vložilo 69 strank 13.900 gold. 23 kr., vzdignilo pa 26 strank 2.119 gld. 30 kr.; toraj več vložilo 11.780 gld. 93 kr. — V mesecu aprilu je vložilo 79 strank 19.286 gld. 77 kr., vzdignilo pa 25 strank 2829 gld. 25 kr.; toraj več vložilo 16.457 gld. 54 kr. — V teku 12 mesecev t. j. od 1. aprila 1894 do 30. aprila 1895 se je vložilo 136.610 gld. 60½ kr., vzdignilo pa 24.543 gld. 04 kr. Na hipoteke se je do danes izplačalo 75.020 gld.

(Knez Auersperg) podaril je pogorelcem na Toplicah 400 gld. in građiva za stavbo.

(Blagoslovljenje cerkvice in kapele Božjega groba) ter zvonov vršilo se bode prihodnjo nedeljo t. j. 5. t. m. ob 10. uri zjutraj. Praznuje se imenovano nedeljo „Varstvo sv. Jožefa“, in je torej slovesnost za to nedeljo tem umestnejša, ker se v oltarju nahaja podoba sv. Jožefa. Po končanem opraviilu bo darovanje za cerkvene potrebe.

† (Umrli.) V Krškem umrl je 24. aprila gosp. Karol Reichel; v Novem Mestu je več let služboval pri cenilni komisiji, pozneje pa je bil v Kostanjevici in slednjič v Krškem kot tehnični voditelj pri naredbah zoper trtno uš. Radi njegove prijaznosti in postrežljivosti bil je obče priljubljen. — V Novem Mestu pa sta umrli gospica Kamila Murgelj, hčerka občečislana gospoda kontrolorja glavne davkarije novomeške. Izvanredno nadarjena, končala je že bila VI. razred dekl. šol v Škofji Loki; in Marija Colnar, ktera pa je le starejim novomeščanom znana. — Naj v miru počivajo!

(Katoliško politično društvo za Dolenjsko) je imelo 17. aprila svoj redni občni zbor, pri katerem se je odbor tako-le sestavil: Župnik Ant. Feticch-Frankheim, predsednik; vodja Rihard Dolenc, prvi podpredsednik; župnik Fran Schweiger, drugi podpredsednik; kanonik Fran Povše, blagajnik; vikarij Josip Benkovič, tajnik. Poslanec Vilj. Pfeifer, župnik J. Babnik, posestnik A. Jarc, župan šentjernejski Jožef Poljanec in kapelan Jan. Pristov, odborniki; župnik Anton Peterlin in tiskar J. Krajec, namestnika. — Meseca maja priredi društvo dva ljudska shoda in sicer v Kostanjevici in v Črnomlju. Dan in vspređ naznani prihodnja številka „Dol. Novic“.

(Na Vinici) se je ustanovila nova podružnica kmetijske družbe. Predsednik ji je učitelj Lovšin, podpredsednik pa župnik König.

(Romarski vlak v Loreto), oziroma v Rim je preložen od 7. t. m. za nekaj dni. Kdaj odrine, ne vemo še gotovo. Tudi goriški romarski vlak, ki je nameraval odriniti 25. aprila, ni še šel, temveč pojde pozneje.

(Iz Metlike) se nam poroča, da se ona miloščina (1.000 gld.), katero sta dobili občini Radovica in Rosalnice, ni prav pravično delila. Delila sta se namreč krompir in debelača, a veliko pravih revežev, ki nimajo nič, ni dobilo nič, marsikak že sicer dovolj premožen posestnik, pa je dobil še miloščino po vrhu.

(Nekaj denarja) zgubil je delavec od sobote zvečer do 12. ure v nedeljo, ter prosi onega kateri ga je našel, naj ga blagovoli proti primerni nagradi v bukvarni g. J. Krajca oddati.

(Iz Preloke.) O polnoči od 14. na 15. dan aprila bil je čutit tukaj huđ potres, kakoršen je bil v tem kraju le redkokedaj. Čutiti je bilo namreč večkratno tako silno zibanje zemeljsko, da so kokoši iz svojega spavališča izpod streh zletele v temni noči na prosto, in je opeka raz streh padala na tla. Šlo je od izhoda proti zahodu. To se je ponavljalo v tej noči okolu trikrat.

(V cestni odbor) za črnomaljski okraj so bili 11. t. m. voljeni predsednikom gospod Andrej Lakner, posestnik, in namestnikom gospod Jeršinović, c. kr. šolski nadzornik.

(Vinogradnikom.) Bliža se čas, da bomo rabili vezila pri zelenem cepljenji. Priporočen naj bo Gottlieb Koczanderle, Wien 3/1 Hauptstrasse 66.

Firma je krščanska; kilo stane 10 gld. 80 kr., pri drugih 12 gld.; dosedaj priporočane firme niso krščanske.

Milodari za pogorce na Toplicah.

P. n. g. dr. Goriani 200 gld.; g. dr. Defranceschi 10 gld.; g. kapelan Fik 10 gld.; g. župnik Plevaneč 50 gld.; prečastiti kapitel novomeški po g. proštu P. Urh-u 70 gld.; g. Jožef Javornik veletržec iz Žaline 100 gld.; g. kapelan Vondrašek 6 gld.; g. nadžupnik Stef. Jaklič 5 gld.; g. kapelan Ausc 5 gld.; g. župnik Josip Novak 5 gld.; g. Janez Zupančič iz Toplerebri 10 gld.; dohodek veselice pevskega društva v Novem mestu po g. dr. Defranceschi 100 gld.; g. mestni kapelan Birk 10 gld.; g. dr. Marinko 5 gld.; g. dekan M. Tančar in župnijani žuženberski 99 gld. 28 kr.; g. župnik Šimenec in župnijani St. Lorenski 12 gld. 30 kr.; g. župnik Schweiger in župnijani Radoviški 30 gld.; g. župnik v. p. B. Bartol 5 gld.; g. župnik Brulec 5 gld.; g. župnik D. Pavlič in župnijani Kostanjeviški 17 gld.; g. župnik Franc Jarc, Mirna 24 gld. 80 kr.; g. župnik Miha Sajé po sl. „Uredn. Slov.“ 5 gld.; g. nadžupnik Feticch Frankheim in župnijani Šent-Jernejski 55 gld.; g. župnik M. Prijatelj po sl. „Uredn. Slovenca“ 20 gld.; g. c. kanonik Janez Stariha 25 gld.; g. župnik Josip Kos in župnijani na Selih 18 gld.; g. župnik Karol Jančigar z župnijani Dobrniškimi 13 gld.; g. župnik Andrej Česenj 7 gld.; g. župnik Anton Žlogar Kranjska gora 6 gld.; 75 kr.; g. Matevž Jereb iz Št. Janža 4 gld.; g. duhovni svetnik Janez Sajovic, Slavina 20 gld.; g. župnik Josip Lavrič 26 gld.; g. župnik Jernej Ramovš iz Poljan nad Loko 15 gld.; g. upravitelj Jos. Vintar po sl. „Uredn. Slov.“ 10 gld.; pro incendio afflictis iz Kamnika 2 gld.; g. Albin Illovski 3 gld.; fara Novo Mesto 29 gld. 65 kr.; po uređ „Dol. Novic“ c. kr. sod. nadsvetovalec g. Andrej Vojska 15 gld.; g. Mihael Šobar, župnik v Sočergi 10 gld.; Neimenovan 80 kr.

Po prelag. gospej Vesteneck-ovej 85 gld. 50 kr., in sicer od sledečih gg.: baron Apfaltrern, koncipist 2 gld.; Bergmann, lekarnar 1 gld.; Blažon, davčni vezbenik 20 kr.; Bobik, davčni pristav 1 gld.; Bervar, davčni pristav 50 kr.; Defranceschi, okr. zdravnik 2 gld.; Doljan, avskultant 1 gld.; Gregorič, davčni preglednik 50 kr.; Gestrin, dež. sod. svetnik 2 gld.; Mar. Gressel, graščakinja 2 gld.; Golia, dež. sod. svetnik 2 gld.; pl. Fichtenau, graščakinja 1 gld. 50 kr.; Häusler, orožniški poročnik 1 gld.; Kresse, koncipist 1 gld.; pl. Langer, graščakinja 3 gld.; grofinja Flora Margheri 5 gld.; Murgelj, glavni davčni preglednik 1 gld.; Pauser mlajši 50 kr.; Pollack, posestnica 1 gld.; Pauser starejši 2 gld.; Rebek, davčni višji nadzornik 6 gld.; Ranth, davčni pristav 50 kr.; Škerlj, dež. sod. svetnik 1 gld.; gospa Schwarz 1 gld.; gospa Slanc 5 gld.; Šešek, glavni davkar 2 gld.; Surz, trgovec 50 kr.; Schiebel, grajščakinja 10 gld.; Julijana Rudež, grajščakinja 10 gld.; dr. Vaupotič 1 gld. 50 kr.; pl. Vesteneck, okrajni glavar 10 gld.; Hugon in Marijana 1 gld.; neimenovan 30 kr.; neimenovan 50 kr.; Petz, voditeljica dekliske šole 50 kr.; gospa Wagner 50 kr.; gospa pl. Terbuhočič 3 gld.; gospa pl. Wurzbach 2 gld.; Zazula, davčni pristav 1 gld.

Dobili smo iz Novega mesta vsakovrstne še prav dobre obleke za moške in ženske, za otroke in odrasčene po gospej Slančevi, Šegulovi in gspđ. Pajničevi; od g. Mehora jeden voziček kruha in mnogo drugih jedil; g. vodja Rihard Dolenc poslal nam je jeden voz mladih drevesec, da si zasadimo svoje gole vrtove! Tolike darežljivosti — 1.119 gld. — v teh obupnih razmerah, pod katerimi trpi cela Kranjska vsled silnega potresa, nismo pričakovali! Prava, krščanska ljubezen je v resnici „usmiljena, je radodarna.“

Vsem velikodušnim dobrotnikom kličem ginjenega srca v svojem in v imenu obdarovanih: Bog povrni stotero — tisučero!!

Toplice dne 26. aprila 1895.

J. Babnik
župnik.

Darovi za dijaško kuhinjo v Novem Mestu:

Neimenovan 1 gld.; Neimenovana 2 gld.; g. Fr. Brulec župnik 3 gld. Za mesec maj in junij so dali: g. Fr. Jelenec posestnik 60 kr.; g. Karol Zupančič 40 kr.; g. Karol Rozman 1 gld.; gospa Schegula za II. polletje 25 kron; gospa M. Ogorcutz 2 gld.; gg. Koščak iz Družinske vasi in Bojanec iz Št. Petra vsak po vrečo krompirja.

Loterijske številke.

Trst	13. aprila	13	74	71	54	37
Gradec	20. „	21	28	1	63	4
Trst	27. „	44	66	61	85	17

Prostovoljno gasilno društvo v Toplicah

se zahvaljuje za trudapolno delo pri požaru dne 12. aprila 1895 slavnemu „novomeškemu gasilnemu društvu“ nadalje g. nadlogarju Zhuber v Soteski, da je bil toliko prijazen, da je dal svoje delavce in jih sam vodil, da so pomagali že skoraj onemoglim gasilcem pri težavnem delu gasenja.

Tudi c. kr. priv. zavarovalnici „avstrijski Phönix“ za izdatno podporo 30 gld. gasilnemu društvu za popravilo gasilnega orodja, ker se je pri požaru večina orodja pokvarilo ali pa zgorelo. — Pomozi Bog!

Jože Zupanc,

načelnik.

ZAHVALA.

Mnogi laskavi izrazi sočutja, kateri so nam povodom smrti naše preljubljene in nepozabne hčerke

Kamile Murgel

od raznih stranij došli, so nam vsem v veliko tolažbo in olajšavo udarca, ki nas je tako bridko zadel.

Čutimo se dolžne, da se vsem za izraženo sočutje najiskrenejše zahvalimo.

Zlasti dolgujemo veliko hvalo blagorodnim gospem in gospodičnam, kakor tudi gospodom dijakom, ki so k svečanosti pogreba toliko ljudomilo požrtvovalnost dokazali.

Blagovolite ohraniti preljubljeno ranjko v prijaznem spominu.

NOVO MESTO, dne 29. aprila 1895. [111]

Rihard Murgel,
c. kr. glavni davč. kontrolor,
oče.

Ervin Murgel,
Julij Murgel,
brata.

Josipina Murgel roj. Apej,
mati

Leontina Murgel,
učiteljica,
sestra.

Zahvala.

Za mnoge dokaze prijateljskega sočutja in obilne obiske mej boleznijo in o smrti, ter za obilo spremstvo k zadnjemu počitku naše nezgledljive matere oziroma stare matere, gospe

Amalije Mehora,

katero je Vsegamogočni po kratki mučni bolezni, prevideno s sv. zakramenti, dne 7. aprila t. l. ob 5. uri zjutraj v 52. letu svoje starosti k sebi poklical, izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno še darovateljem krasnih vencev in slavn. dolenjskemu pevskega društvu za milo petje in sploh vsem blagim spremljevalcem predrage ranke, našo najiskrenejši zahvalo.

NOVO MESTO, dne 13. aprila 1895.

[112]

Žalujoči ostali.

Dva dečka,

ktera sta dovršila vže 15. leto, vsprejmeta se kot usnjarska učenca pri

Franc Penca

v Mokronogu.

(104)

Razglas.

Na podlagi sklepa z dne 25. aprila 1895. oddala se bode na javni minuendni dražbi

dne 4. maja t. l. dopoldne ob 10. uri
v mestni pisarni
na 24.514 gld. 04 kr. cenjena zgradba
poslopja za c. kr. finančne urade
v Novem Mestu.

Delo se bode oddalo ali skupno, ali po strokah, s tem pristavkom, da more delo voditi le postavno vsposobljen veščak.

Dela so posamezno proračunjena:

1. zidarsko in težaško delo	13.957 gld. 51 kr.
2. kamnoseško delo	286 " 78 "
3. tesarsko delo	3.768 " 40 "
4. mizarsko delo	1.817 " — "
5. ključavničarsko delo	2.548 " 75 "
6. kleparsko delo	450 " 60 "
7. pleskarsko delo	470 " — "
8. steklarsko delo	277 " — "
9. pečarsko delo	938 " — "

Skupaj . . . 24.514 gld. 04 kr.

Vsak ponudnik mora predložiti 10% vadij če stavi ponudbo za vsa dela od vse cene, če za posamezna dela od dotičnih proračunskih svot.

Načrtu proračuni in pogoji so razporeženi v uradnih urah v mestni pisarni na ogled.

Mestno županstvo v Novem Mestu,

dne 28. aprila 1895. [114]

Razglas.

Na podlagi sklepa občinskega odbora z dne 24. aprila 1895 se daje na znanje, da se bode vršila dne 11. maja t. l. dopoldne ob 10. uri v mestni dvorani javna dražba za oddajo

tržnih štantnin

za eno eventualno za dobo 3 let. — Sklicna cena je 1900 gld.

Vsak dražbenik mora pred dražbo položiti 10% varščino v gotovini, državnih papirjih ali hranilničnih knjižicah.

Do 10. ure zjutraj sprejmejo se tudi pismene ponudbe — ki so kolekovane s kolekom 50 kr. ter spremljene z 10% varščino v gotovini, državnih vrednostnih papirjih ali hranilničnih knjižicah.

Nadrobni pogoji so razgrnjeni v mestni pisarni v uradnih urah.

Mestno županstvo v Novem Mestu,

dne 28. aprila 1895.

(113)

Perko,
župan.

Na prodaj je po jako nizki ceni klavir in koleselj,

katero se lahko preje v hiši štev. 233 (nad mestnim mlinom) ogleda.

[106—1]

Več tisoč ameriških trt

najboljše vrste, ima na prodaj [109]

Janko Karlovšek, ekonom v Šmarjeti.

Št. 290

Razglas.

Visoka c. kr. deželna vlada v Ljubljani dovolila je z odlokom dné 14. svečana t. l. št. 2303 pet novih živinskih sennjev v Črnomlju.

Prvi tak živinski somenj bode v četrtek dné 2. maja 1895.

Prodajalci in kupci se vabijo, ker je upati velike vdeležbe.

Mestno županstvo Črnomelj,
dné 18. aprila 1895.

(96)

Andrej Lackner.

Prodajalnica

z vso opravil v Žužemberku je takoj v najem za oddati. — Oglasiti se je pri lastniku

[107—1]

Jakobu Škerlju.

Išče se stanovanje,

pripravno za mali trgovski obrt na glavnem ali blizu glavnega trga v Novem Mestu, katero bi se takoj v najem vzelo. — Ponudbe opravištvu tega lista.

Hiša

v Kandiji št. 20, prostorna, trdno zidana in obokana, z večjim vrtom je takoj na prodaj. — Ker se nahaja ravno nasproti novo projektiranemu mostu čez Krko, je za vsako podjetje pripravna radi tako ugodne lege.

Dva učencea

v poduk v pekovski obrti se takoj sprejmeta pri

Jakob Pavčič-u,

(89—2)

v Novem mestu.

Vinograd

na Ljubnem, kat. obč. Dobindol, v lepi legi in deloma z ameriškimi trtami nasajen, prodaja se takoj.

Več se izve v Rudolfovem hišna št. 34. (79—3)

Hiša na prodaj.

V Smoleni Vasi poleg Novega Mesta je na prodaj hiša z gospodarskimi poslopji, sadnim vrtom, nekaj njiv in hoste. Več se izve pri lastniku

Franc Peste, cestarju

v Smoleni Vasi št. 16.

(94—1)

Štiri stanovanja.

V čisto novi, popolnoma moderno zgrajeni R. Dolenc-ovi hiši na trgu sv. Katarine št. 218 v Novem Mestu, oddati bode pričetkom avgusta oziroma septembra t. l.

čvetero stanovanj.

K dvem pripada tudi nekoliko vrta. — Oglašila sprejema lastnik hiše. (102—1)

Priložnost po ceni in dobro blago kupiti 30—50% pod kupno ceno je pri

Anton Virantu,

kteri radi opustitve trgovine prostovoljno popolno razprodaja. (103)

Na prodaj

je močan voz za težko vožnjo, eden kolesel in ena kočija pri

Josip Dularju

v Jurki vasi št. 7.

(108—1)

Hiša je na prodaj

ali pa na 6 let v najem za oddati v Šmihelu, četrte ure od Novega Mesta, katera je še popolnoma nova, komaj 2 leti kar je zidana, obstoječa iz dveh sob, kleti in hodnika; okoli hiše je tudi vrt. Kupna cena je 900 gld.

Kraj, kjer se hiša nahaja, pojasni g. J. Krajec, ponudbe sprejema pa lastnica Pepina Turk. [110—1]

Hiša na prodaj!

Dné 5. maja 1895

prodala se bode na dražbi za vsako ceno hiša, obstoječa iz treh sob in kleti; zraven spadata tudi 2 vrta, 2 njivi in del gozda.

Več se izve pri g. Fran Pehani-ju in pri podpisani v Žužemberku.

(100)

Ana Zorc.

Kovačija

z vsem orodjem in stanovanjem vred je takoj v najem oddati. — Nahaja se v Jurki vasi, četrte ure od železnične postaje Straža. — Več pové

Marija Kramaršič,

(95—1)

Jurka Vas št. 19.

Posestvo,

obstoječe iz hiše, hleva in gospodarskega poslopja, njiv, hoste i. t. d. je takoj na prodaj v Regerči vasi, četrte ure od Novega Mesta. Cena 2000 gld. — Več pove lastnik

Franc Oražem,

[97—1]

Regerča Vas št. 11. pošta Novo Mesto.

Nagrobni venci

vsake vrste s trakom in napisom, dobivajo se po jako nizki ceni pri

(101—1)

F. S. Murgelj-u
v Rudolfovem.

Carinthia-Lithion vrelci

pri Železni Kapli na Koroškem,

so izvrstna namizna pijača in izborno zdravilo proti vsakovrstnim katarom in raznim boleznim na obistih in mehurji. — Dobi se pri lastništvu na Železni Kapli, pri gosp. Henrikju pl. Mattoni-ju na Dunaju, v gosp. Alojziju Černič-evi agenturi v Ljubljani, in pri gg. trgovcih: M. Kastner in P. Lasnik v Ljubljani, F. Dolenc-u v Kranju in Škofji Loki, A. Pinter-ju v Kamniku, A. Pauser-ju ml. v Novem Mestu, P. Petsche-tu v Kočevju in I. Pauser-ju v Ribnici. (93—2)

Na prodaj je hiša

čisto nova, zidana, četrt ure od trga in kolodvora, obstoji iz 3 sob, kuhinje, 2 kleti, gospodarskega poslopja, travnika s sadnim drevjem nasajenega in njive. Več se izve pri Jan. Lenard-u v Rajhenburgu Štajersko.

A. Pauser ml.

priporoča slavnemu občinstvu
svojo novo urejeno bogato zalogo

železnine.

Janez Juntez, posestnik v Dolini št. 6. pri Kržišah
fare Boštanj prodaja prostovoljno njegovo

posestvo

blizu 24 oralov, mlin in žago, vse v najboljšem stanu.

To posestvo leži blizu okrajne ceste na prijaznem kraju in je le 1½ ure od železniške postaje Sevnica oddaljeno.

Ako se to posestvo ne prodaja, da se potem tudi v najem za več let. Bolj natanko se da izvedeti pri lastniku ustmeno ali pismeno. (87—2)

Vožni red železnice Ljubljana j. k. — Kočevje.

			Vozne cene			Postaje	Vozne cene					
			I.	II.	III.		I.	II.	III.			
6 ¹⁰	12 ⁵⁵	7 ²⁰				iz Ljubljane j. k. v				8 ¹⁹	2 ³²	9 ²⁵
6 ²⁴	1 ⁰⁹	7 ³⁴	0:30	0:20	0:10	Ljubljana Dol. žel.				8 ⁰⁸	2 ²¹	9 ¹⁴
6 ³⁶	1 ²¹	7 ⁴⁶	0:45	0:30	0:15	Lavrice p.	0:30	0:20	0:10	7 ⁵²	2 ⁰⁶	8 ⁵⁹
6 ⁴⁴	1 ²⁹	7 ⁵⁴	0:54	0:36	0:18	Škofljice	0:36	0:24	0:12	7 ⁴⁵	1 ⁵⁹	8 ⁵²
6 ⁵⁹	1 ⁴⁵	8 ⁰⁹	0:81	0:54	0:27	Šmarje-Sapa	0:63	0:42	0:21	7 ³¹	1 ⁴⁴	8 ³⁸
7 ¹⁵	2 ⁰⁰	8 ²⁵	0:99	0:66	0:33	Grosuplja	0:78	0:52	0:26	7 ¹⁴	1 ²⁵	8 ²²
7 ³¹	2 ¹⁶	8 ⁴¹	1:26	0:84	0:42	Predola p.	1:08	0:72	0:36	6 ⁵⁹	1 ¹⁰	8 ⁰⁷
7 ⁴⁰	2 ²⁵	8 ⁵⁰	1:44	0:96	0:48	Čušperk.	1:26	0:84	0:42	6 ⁵⁰	1 ⁰¹	7 ⁵⁸
7 ⁵⁵	2 ⁴⁰	9 ⁰⁵	1:80	1:20	0:60	Dobrépolja	1:59	1:06	0:53	6 ³⁵	1 ²⁴	7 ⁴³
8 ⁰⁷	2 ⁵²	9 ¹⁷	2:07	1:28	0:69	Velikih Lašč	1:89	1:26	0:63	6 ²³	1 ²³	7 ³¹
8 ²⁸	3 ¹³	9 ³⁸	2:48	1:65	0:83	Ortneka	2:25	1:50	0:75	6 ⁰⁶	1 ²⁷	7 ¹⁴
8 ⁴⁵	3 ³⁰	9 ⁵⁵	2:79	1:86	0:93	Ribnice	2:58	1:72	0:86	5 ⁴⁵	1 ¹⁵	6 ⁵³
9 ¹²	3 ⁵⁷	10 ²²	3:29	2:19	1:10	Stare Cerkve p.	3:12	2:08	1:04	5 ¹⁹	1 ¹²	6 ²⁷
9 ²⁰	4 ⁰⁵	10 ³⁰	3:42	2:28	1:14	v Kočevje iz	3:24	2:16	1:08	5 ¹⁰	1 ¹⁰	6 ¹⁸

Vožni red železnice Ljubljana-Novomesto-Straža.

zjutraj	popol- dne	zvečer	Vozne cene			Postaje	Vozne cene			zjutraj	dopol- dne	zvečer
			I.	II.	III.		I.	II.	III.			
6:10	12:55	7:20				iz Ljubljane juž. k. v				8:19	2:32	9:25
6:24	1:09	7:34	0:30	0:20	0:10	Ljubljana d. ž.				8:08	2:21	9:14
6:36	1:21	7:46	0:45	0:30	0:15	Lavrica	0:39	0:20	0:10	7:52	2:06	8:59
6:44	1:29	7:54	0:54	0:36	0:18	Škofelca	0:36	0:24	0:12	7:45	1:59	8:52
6:59	1:45	8:09	0:81	0:54	0:27	Šmarje-Sap.	0:63	0:42	0:21	7:31	1:44	8:38
7:07	1:54	8:17	0:99	0:66	0:33	p.) Grosuplje (o.	0:78	0:52	0:26	7:21	1:33	8:28
7:25	2:08	8:35				o.) (p.				6:54	1:19	8:07
7:39	2:24	8:49	1:26	0:84	0:42	Žalna	1:08	0:72	0:36	6:40	1:03	7:53
7:51	2:44	9:01	1:44	0:96	0:48	Višnja gora	1:40	0:93	0:47	6:29	12:51	7:42
8:05	3:10	9:15	1:71	1:14	0:57	Zatičina	1:49	0:99	0:50	6:14	12:30	7:27
8:14	3:20	9:24	1:89	1:26	0:63	Št. Vid p. Z.	1:67	1:11	0:56	6:03	12:12	7:16
8:20	3:29	9:30	1:98	1:32	0:66	Radohova vas	1:76	1:17	0:59	5:57	12:06	7:10
8:44	4:00	9:54	2:39	1:59	0:80	Velika Loka	2:16	1:44	0:72	5:35	11:39	6:48
8:59	4:26	10:09	2:61	1:74	0:87	Trebnje	2:39	1:59	0:80	5:22	11:22	6:35
9:21	4:55	10:31	2:97	1:98	0:99	Mirnapec	2:75	1:83	0:92	4:57	10:49	6:10
9:43	5:18	10:53	3:42	2:28	1:14	Novo Mesto	3:24	2:16	1:08	4:33	10:15	5:46
Novo mesto (odhod)			10 ⁰⁷	5 ⁴⁵	8 ⁵⁰	4 ³⁰	Straža (odhod)			6 ⁴⁰	11 ⁰⁰	9 ⁴⁷
Straža (prihod)			10 ²⁶	6 ⁰⁴	9 ¹⁰	4 ⁵⁰	Novo mesto (prihod)			6 ²⁰	10 ⁴⁰	9 ²⁸
												5 ²⁴
												5 ⁰⁵

Pojasnilo znamenj. p. Postajališče. — O. Osební vlak. — Nočna doba od 6. ure zvečer do 5. ure 59 minut zjutraj označena je z navpičnimi črtami (6⁰⁰ — 5⁵⁹).